

ressò mont-roigenc

ANTONI BENAIGES NOGUÉS EN UN REPORTATGE A LA TELEVISIÓ

Martí Rom

www.martirom.cat

10-04-2021

Tot va començar aquell 10 d'abril del 2010, quan a l'acabar la presentació del llibre "Guspies (de la història de Mont-roig)" de Francesc Rom Serra i Martí Rom (Edicions Marré / Associació de Veïns Muntanya Roja, 2010), se'm va acostar Jaume Roigé Benaiges i em va comentar que tenia molta informació sobre un oncle seu assassinat als pocs dies de l'aixecament de les tropes franquistes el 1936. Entre ell, i fonamentalment el seu nebot, Jaume Aragonès Benaiges, em van aportar una informació valuosa que després jo vaig anar ordint amb moltes d'altres sobre el mestre mont-roigenc de la tècnica de Freinet, Antoni Benaiges Nogués. Fruit d'aquest treball, vaig publicar vuit capítols a "**Ressò mont-roigenc**", del núm. 116 (4t trimestre de 2010), al núm. 123 (3r trimestre de 2012)¹. Foren les primeres àmplies informacions publicades sobre Benaiges.

Set anys després, Antoni Benaiges va formar part del capítol 7è de la sèrie de Canal Reus TV "Herois del llamp", que es va emetre el 30 d'agost de 2017. Es pot veure a: <http://canalreustv.alacarta.cat/herois-del-llamp/capitol/herois-del-llamp-capitol-7>

El 2020 es va publicar el magnífic llibre "Aquel mar que nunca vimos" de José Antonio Abella (Ediciones Valnera, 2020), una recreació literària de la vida del mestre a Bañuelos de Bureba (Burgos), escrit pel qui fou metge del poble del 1979 al 1983. El seu autor ens va visitar a Mont-roig els dies 21 i 22 d'abril de 2018. Vam recórrer el Mont-roig de Benaiges. Amb la publicació del llibre, vaig publicar l'article "Un valuós llibre sobre Antoni Benaiges, el mestre mont-roigenc assassinat el 1936", al web de "**Ressò mont-roigenc**", el 16 de desembre de 2020.

El passat divendres, 9 d'abril de 2021, en el programa "La Sexta Columna" (de La Sexta), i en un horari de màxima audiència (21:30 – 22:30), en un programa dedicat a la Segona República, vam poder veure una crònica sobre Antoni Benaiges. És emocionant veure com el nostre mestre ha adquirit, poc a poc, un ressò mediàtic, quan tan sols uns deu anys enrere era un desconegut, conseqüència de la llarga nit franquista i del esporugüiment general.

En aquest programa, varen entrevistar a casa seva la mont-roigenca Elisa Benaiges Freixas, neboda del mestre. També vàrem veure aquell mar de Mont-roig on Antoni Benaiges volia portar els seus alumnes de Bañuelos, aquell estiu del 1936. Un aixecament feixista ho va impedir i causà el seu assassinat.

---

¹ Podeu trobar el text complet "Antoni Benaiges Nogués: un mestre mont-roigenc assassinat el 1936" al web: www.martirom.cat, a l'apartat "Mont-roig / Textos".

El reportatge també ens va dur a l'escola de Bañuelos de Bureba, ara convertida en un petit museu. Les imatges actuals no tenen res a veure amb les que jo vaig poder visitar el setembre de 2011. Aleshores, l'escola estava com havia quedat abandonada anys abans; els seus espais estaven descuidats, però s'intuïa encara la presència del mestre mont-roigenc. Vaig poder descobrir, enmig d'una pila de llibres abandonada en un prestatge, un llibre que segur que havia sigut seu (i que els mestres franquistes havien negligit), era "Decroly" de Sidonio Pintado, de l'"Editorial Magisterio Español" (sense data, però d'abans de la Guerra Civil). Al seu interior, s'hi diu que era de la col·lecció "Cartillas Pedagógicas". Ovidio Decroly (1871-1932), era un mestre belga que, el 1901, va iniciar una certa renovació pedagògica oposant-se a la rígida disciplina i defensant el respecte a l'alumne, l'observació de la natura i l'escola activa.

Addenda:

Antoni Benaiges Nogués, es mereix aquella poc lluïda placa que va col·locar l'Ajuntament de Mont-roig, el 27 de setembre de 2013, a la cantonada de casa seva al carrer Major?

